

Verlag van het Rekenhof over de vaststelling van de noemer van de autonomiefactor

Uitvoering van artikel 81ter, 2°, van de financieringswet

1 Inleiding

In uitvoering van artikel 81ter, 2°, van de financieringswet¹ heeft het Rekenhof onderhavig verslag opgesteld over de vaststelling van de noemer van de autonomiefactor bedoeld in artikel 5/2, §1, derde lid, 2°.

Zoals voorgeschreven door de bijzondere wet is dit verslag gebaseerd op de gegevens die de minister van Financiën met brief van 27 februari 2017 heeft voorgelegd. Het verslag is opgestuurd aan de minister van Financiën op 26 april 2017.

2 Noemer van de autonomiefactor en *belasting Staat*

De noemer van de autonomiefactor is in artikel 5/2, §1, derde lid, 2°, van de financieringswet gedefinieerd als: de *belasting Staat* van het aanslagjaar 2015 op basis van de ontvangsten geënd tot en met 31 december 2016.

In paragraaf 2 van hetzelfde artikel 5/2, is bepaald hoe de *belasting Staat* wordt berekend. Vertrekkend van het belastbaar inkomen van de belastingplichtige wordt deze grootheid in zeven stappen berekend. De *belasting Staat* is echter niet een eindresultaat maar slechts een intermediair bedrag in de belastingberekening.

Met toepassing van de autonomiefactor wordt de *belasting Staat* immers nog gereduceerd tot de *gereduceerde belasting Staat* die de basis vormt waarop vervolgens zowel de *federale* als de *gewestelijke* personenbelasting worden vastgesteld:

¹ Bijzondere wet van 16 januari 1989 zoals laatst gewijzigd door de bijzondere wet van 6 januari 2014 tot hervorming van de financiering van de gemeenschappen en gewesten, tot uitbreiding van de fiscale autonomie van de gewesten en tot financiering van de nieuwe bevoegdheden.

- de *federale personenbelasting* wordt verkregen na toevoeging van de belasting op interesten, dividenden, royalty's en andere meerwaarden en na aanrekening van eventuele federale belastingverminderingen².
- op de *gereduceerde belasting Staat* worden de *gewestelijke opcentiemen* gevestigd³ die na aanrekening van de gewestelijke fiscale uitgaven en andere gewestelijke belastingverminderingen of -vermeerderingen resulteren in de *gewestelijke personenbelasting*.

Het schema van de berekening van de personenbelasting is weergegeven in bijlage 1 bij dit verslag.

Het bedrag van de *belasting Staat* kan bijgevolg wel als intermediaire term in de belastingberekening die leidt tot de uiteindelijk verschuldigde bedragen worden vastgesteld, maar daartegenover staan als zodanig geen geïnde ontvangsten. In hoofde van de belastingplichtige is de verschuldigde belasting immers de som van de *federale* en de *gewestelijke* personenbelasting en ontvangsten kunnen maximaal tot het beloop van dat bedrag worden geïnd.

De vaststelling van de *belasting Staat van het aanslagjaar 2015 op basis van de ontvangsten geïnd tot en met 31 december 2016*, kan dan slechts als volgt worden uitgevoerd:

- het totaalbedrag van de *belasting Staat* wordt verkregen door sommatie over alle belastingplichtigen van de overeenstemmende bedragen uit de belastingberekening van het aanslagjaar 2015;
- op dit bedrag wordt een inningspercentage toegepast, namelijk de verhouding tussen het totaal van ontvangsten inzake personenbelasting van het aanslagjaar 2015 geïnd tot en met 31 december 2016⁴ en het totaalbedrag van de verschuldigde personenbelasting vastgesteld tot op dezelfde datum.⁵

3 Gegevens overgemaakt door de minister van Financiën

Met brief van 27 februari 2017 heeft de minister van Financiën het totaalbedrag van de *belasting Staat* van het aanslagjaar 2015 en het inningspercentage van de personenbelasting op 31 december 2016 meegedeeld.

² Belastingverminderingen andere dan de belasting op de belastingvrije som, de belastingverminderingen voor pensioenen en vervangingsinkomsten en de belastingverminderingen voor buitenlandse inkomsten, die hogerop in de belastingberekening ingebracht worden.

³ Op grond van artikel 81*quater*, 1°, bedragen de opcentiemen voor het aanslagjaar 2015 een percentage = $af/(1 - af)$ van de gereduceerde belasting Staat, waarin af de autonomiefactor voorstelt.

⁴ Waarbij uiteraard de voorafbetalingen en voorheffingen zoals de bedrijfsvoorheffing in rekening zijn gebracht.

⁵ Dit inningspercentage is vanzelfsprekend hetzelfde voor het federale als voor het gewestelijke deel van de personenbelasting.

De *belasting Staat* is rechtstreeks uit de fiscale databanken van de belastingberekening afgeleid.

Wat het inningspercentage betreft, heeft de Stafdienst voor beleidsexpertise en beleidsondersteuning van de FOD Financiën op vraag van het Rekenhof ook de bedragen van de verschuldigde *gewestelijke personenbelasting* (voor de drie gewesten samen) van het aanslagjaar 2015 en van de ontvangsten geïnd tot en met 31 december 2016 meegedeeld.

3 Resultaat

Op grond van die gegevens kan de noemer van de autonomiefactor, zijnde *de belasting Staat van het aanslagjaar 2015 op basis van de ontvangsten geïnd tot en met 31 december 2016*, als volgt worden vastgesteld:

<i>in euro</i>		
belasting Staat	[1]	45.929.427.490,39
verschuldigde gewestelijke personenbelasting	[2]	9.231.130.026,91
ontvangsten t.e.m. 31 december 2016	[3]	9.151.970.153,83
inningspercentage	[4] = [3] / [2]	99,1424682260%
noemer van de autonomiefactor	[1] × [4]	45.535.568.056,04

Aangezien na de vaststelling van de gewestelijke fiscale uitgaven van het aanslagjaar 2015⁶, de definitieve waarde van de teller van de autonomiefactor kon worden bepaald en thans de noemer is vastgesteld, kan de definitieve autonomiefactor bedoeld in artikel 5/2, §1, derde lid, van de financieringswet worden berekend:

teller	11.364.427.416,45
noemer	45.535.568.056,04
autonomiefactor	24,957%

Het detail van de berekening is als bijlage 2 bij dit verslag gevoegd.

⁶ Cf. het desbetreffende rapport van 21 december 2016 dat het Rekenhof in uitvoering van artikel 81ter,1°, van de financieringswet heeft opgesteld.